

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausuntomme luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta. Haluamme kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

1. Tunnisteiden antaja

Luonnoksen mukaan tarkoituksena on hyödyntää jäljitettävyyasetuksen 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mahdollistama poikkeus nimetä toimivaltainen tunnisteiden antaja, joka on vastuussa yksilöllisten tunnisteiden tuottamisesta ja antamisesta Suomen markkinoille tarkoitetuille tupakkatuotteille. Lausunnossa mainitut syyt poikkeuksen hyödyntämiseen ovat: ”ilman tällaisen poikkeuksen käyttöönottoa yhteydenpito yksilöllisten tunnisteiden antajaan ja mahdollisten ongelmien selvittely tämän kanssa muodostuisi hankalaksi;”¹ sekä ”vaatimus Suomen nimeämästä tahosta tunnisteiden antajana olisi omiaan helpottamaan esimerkiksi tukku- ja vähittäismyyjien sekä viranomaisten yhteydenpitoa tunnisteiden antajaan ja vähentäisi näille tahoille aiheutuvia kustannuksia.”²

Yksilöllisten tunnisteiden antajan kahdesta tehtävästä vaikuttaisi olevan jonkin verran epäselvyyttä – ensimmäinen on maan markkinoille tarkoitettuihin vähittäismyyntipakkauksiin myönnettävien yksilöllisten tunnisteiden myöntäminen ja toinen on valmistajille, tuotantolaitoksille ja koneille myönnettävien tunnistekoodien antaminen. Lausunnossa mainitut syyt tuntuvat liittyvän yksilöllisten tunnisteiden antajan toiseen tehtävään, tunnistekoodien myöntämiseen, koska näissä tilanteissa syntyy tarve kommunikoida tunnisteiden antajan kanssa. Ensimmäisen tehtävän osalta vastuu on lähinnä valmistajilla ja maahantuojoilla. Kaikki tunnisteiden antajan myöntämät yksilölliset tunnistekoodit lähetetään reitittimen kautta valmistajien ensisijaiseen tietovarastoon, josta tieto välittyy välittömästi toissijaiseen tietovarastoon. Näinollen Suomen viranomaisilla on joka tapauksessa pääsy yksilöllisiin tunnistekodeihin.

Pyydämme huomioimaan, että Suomen on joka tapauksessa nimettävä yksilöllisten tunnisteiden antaja tunnistekodeille. Aikarajoitteet huomioiden, on kuitenkin käytännöllisempää sallia valmistusmaiden yksilöllisten tunnisteiden antajien myöntämät tunnistekoodit Suomen markkinoilla. Kun Suomen yksilöllisten tunnisteiden antaja on nimetty, tämä taho voisi keskittyä tunnistekoodien myöntämiseen talouden toimijoille ja laitoksille, sekä tukku- ja vähittäismyyjiä koskevien asioiden hoitamiseen.

¹ Yleisperusteluiden alaluku 2.3

² Yleisperusteluiden alaluku 4.1

2. Yksilöllisten tunnisteiden sijoittelu (luonnoksen 32 §)

Toivomme selvennettävän mitä tarkoitetaan sillä, että sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa tarkempia säädöksiä yksilöllisen tunnisteiden sijoittelusta ja merkitsemisestä. Toisin kuin terveysvaroitusten, joiden koko ja sijoittelu määritellään laissa, yksilöllisten tunnisteiden sijoittelu pakkaukseen tulisi jättää valmistajien omaan harkintaan edellyttäen, että ne noudattavat tupakkadirektiivin ja täytäntöönpanopäätöksen vaatimuksia. Yksilöllisen tunnisteiden sijoittelua ja kokoa määrittelevät tupakkatuotteen tyyppi sekä sen valmistamiseen käytettävät koneet.

3. Turvaominaisuus

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti 20.9.2018, mitä aitoustekijöitä on käytettävä Suomen markkinoille saatettavien tupakkatuotteiden turvaominaisuuksissa. Olemme jo työstämässä turvaominaisuutta, joka täyttää ilmoitetut edellytykset.

Koska sääntely astuu voimaan jo 20.5.2019, oletamme, että meillä on mahdollisuus valita turvaominaisuuden palveluntarjoaja. Tämä on äärimmäisen tärkeää aikataulussa pysymiseksi. Haluamme myös varmistaa, että tupakkatuotteisiin liitetty ominaisuus on mahdollisimman kustannustehokas ja turvallinen. Palveluntarjoajien riippumattomuus todennetaan täytäntöönpanopäätöksen 2018/576 8 artiklan mukaisesti.

Panimme merkille, että jos turvaominaisuuden aitoustekijän koskemattomuuden epäillään vaarantuneen, uuden 100 a § mukaan Valviralla olisi vastuu vaatia, että kyseinen turvaominaisuus korvataan tai sitä muutetaan. Muistutamme ystävällisesti, että komission 15.12.2017 antaman täytäntöönpanopäätöksen 2018/576 mukaan ”jäsenvaltioiden on ilmoitettava tupakkatuotteiden valmistajille ja maahantuojuille aitoustekijöiden yhdistelmään tai yhdistelmiin sen jälkeen mahdollisesti tehtävät muutokset viimeistään kuusi kuukautta ennen päivämäärää, jona muutosten on tarkoitus tulla voimaan.” (3 artiklan 4 kohta)

Kunnioittavasti,

Heta Välimäki
Manager Regulatory Affairs
Philip Morris Finland

Philip Morris Finland Oy

Lautatarhankatu 6
FI - 00580 Helsinki
Telephone: +358 207 600 600
Telefax: +358 207 600 602
Business ID 18843436
www.pmi.com